

Kovid-19 ve Sosyal Mesafe: Meta-Tematik Bir Analiz

Covid-19 and Social Distance: A Meta-Thematic Analysis

Didem Özşenler¹

Öz

Kovid-19 ile birlikte gündeme gelen kavram olan sosyal mesafe yazınına odaklanan bu çalışma, Dünya'da yayımlanmış sosyal mesafe konulu akademik makaleleri meta-tematik açıdan analiz etmeyi amaçlamaktadır. Son dönemlerin önemli kavram ve uygulamalarından biri olan sosyal mesafe; kapsamlı, çok boyutlu ve sosyal bilimler disiplini bir niteliğe sahiptir. Dünyada sosyal mesafe yazınına konu eden bu çalışma, Kovid-19 ile birlikte tekrardan farklı bir biçimde ele alınması ile sosyal mesafe kavramının farklı şekilde incelenmesine olanak sağlamaktadır. Sosyal mesafe kavramının kişilerarası iletişim olgusunun bilimsel niteliğine ve sosyal mesafenin dünyadaki görünümüne ilişkin bir profil oluşturma açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Çalışma Mart-Kasım 2020 tarihlerinde uluslararası veri tabanları üzerinden gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda Web of Science, Science Direct, Sage, Springer Link araştırmanın örneklemi oluşturmaktadır. Nitel desende oluşturulan çalışma kapsamında söz konusu veri tabanlarından elde edilen akademik makaleler meta-tematik analiz yöntemi ile incelenmiştir. Araştırma bulguları, belirli temalar uyarınca yorumlanmış ve bulgulara ilişkin detaylar, çalışmanın sonuç kısmına yansıtılarak sosyal mesafe kavramına ilişkin çıkarımlar yapılmıştır.

Anahtar kelimeler: Kovid-19, Sosyal Mesafe, Meta-Tematik Analiz.

Abstract

This study, which focuses on social distance literature, which is the concept that came to the agenda with Covid-19, aims to analyze academic articles on social distance published in the world from a meta-thematic perspective. Social distance, one of the most important concepts and practices of recent times; It has a comprehensive, multidimensional and social sciences. This study, which focuses on social distance literature in the world, allows the concept of social distance to be examined differently with Covid-19. It is thought that the concept of social distance is important in terms of creating a profile regarding the scientific nature of the phenomenon of interpersonal communication and the appearance of social distance in the world. The study was carried out on international databases between March-November 2020. In this context, Web of Science, Science Direct, Sage, Springer Link constitute the sample of the research. Within the scope of the study created in the qualitative design, the academic articles obtained from these databases were analyzed by meta-thematic analysis method. The research findings were interpreted according to certain themes and the details of the findings were reflected in the conclusion part of the study and inferences were made regarding the concept of social distance.

Keywords: Covid-19, Social Distance, Meta-Thematic Analysis

Araştırma Makalesi [Research Paper]

Submitted: 29 / 11 / 2020

Accepted: 15 / 02 / 2021

¹ Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü, selma.didem.ozsenler@ege.edu.tr, Orcid No: 0000-0003-4627-7948

Giriş

Kovid-19 ile birlikte pandemiden korunma aracı olarak ortaya atılan sosyal mesafe kavramı, literatürde ilk defa farklı bir biçimde kullanılmaktadır. Kovid-19 ile birlikte kullanılan sosyal mesafe ifadesi virüs bulaşından korunma biçimi olarak iki ya da daha fazla kişinin belirli bir uzaklıktan etkileşim kurmasını gerektirmektedir. Literatürde Kovid-19 pandemi dönemine kadar sosyal mesafe kavramı bir bireyin diğerleri ile bağının yakınlık durumunu, metrekaresel bir mesafe ile belirleme durumu olarak kullanılmıştır. Hali hazırda kullanılan sosyal mesafe kavramı pandemi döneminde zorunlu olan ve yakın-uzak tüm ilişkisel durumları sağlık adına eşitleyen bir kavrama evrilmiştir. Artık yakın ya da uzak ilişkide olan herkes hem kendi hem de karşısındakinin sağlık durumundan sorumlu olduğundan 1.5-2.5 metrelik sosyal mesafe aralığına dikkat etmek zorunda kalmıştır. Ancak bu durum özellikle Türkiye gibi kollektif ve yakın mesafe ilişki kurmayı hatta dokunsal ilişki kurmayı seven bir ülke için uygulanması ve dikkat edilmesi zor bir kişisel kontrol durumu olmaktadır. Bu çalışmanın amacı, uluslararası literatürde sosyal mesafe ve Kovid-19 ile ilgili yapılan çalışmaların meta-tematik analizi yapılarak hangi temalarda ve hangi konularda ele alındığını araştırmaktır. Bu araştırmanın sosyal mesafe ile Kovid-19 uygulamalarının ve örneklerinin Türkiye'ye de rol model olabileceği düşünülmektedir.

1. Kavramsal Altyapı

En az iki kişi arasındaki fiziksel olarak belli bir alanın bulunması durumu olarak basit bir şekilde tanımlanabilen sosyal mesafe, Kovid-19 pandemisi döneminde evrilerek farklı ve amaçsal anlamlar taşımaya başlamıştır. Sağlığı tehdit eden ve iyilik halini koruma prensibi olarak sağlıkçılar tarafından bir kişisel tedbir unsuru olarak addedilen sosyal mesafe artık bireylerin yakınlık durumunu tartmaya yarayan bir kavram olmaktan çıkmış herkes için eşit ve aynı anlama gelen bir tedbir unsuru, kişisel korunma kriteri olarak sunulmaya başlanmıştır.

Kişilerin toplumsal rolleri, statüleri vb. konumlar nedeni ile oluşturulan 1-2,5 metrelik mesafeler sosyal alanı (mesafeyi) oluşturmaktadır. Kişiler, kendilerini içinde buldukları ortama ve duruma göre konumlandırarak etraflarındaki sınırlarını da bu mesafeye göre belirlemektedirler. Çoğunlukla resmi bir alan olan bu alanda, iletişimde bulunulur, bilgilendirme mesafesi olarak anılır, ortak hareket etme ve işlevsellik sağlama gibi amaçlarla hareket edilmektedir. Yakın sosyal alan 80 ila 140 cm iken bu alanda iş görüşmeleri ile sosyal buluşmalar için ideal alandır. Uzak sosyal alan 1,5-2 m olup iş yeri toplantıları için uygun görülmektedir (İsen ve Batmaz, 2002: 201-204; Tubbs ve Moss, 1974: 145-146'dan aktaran Gürüz ve Eğinli, 2012: 202). Benzer şekilde Dinçer (2012: 243) sosyal alanı kişisel olmayan etkinliklerin gerçekleştirildiği iki meslektaşın ya da üst ile astın aralarında bulunan mesafe üzerinden tanımlamaktadır. Akçay (2013: 109)' da sosyal mesafeyi yakın safha: 1,20-2,15m ile Uzak Safha: 2,15-3,6m olmak üzere ikiye ayırmıştır. Kişisel mesafenin uzak safhası ve yakın safhasını birbirinde ayıran sınırın baskınlık sınırı olduğunu vurgulamaktadır. Bu alan gün boyu iletişimde bulunan insanları kapsamaktadır. Örneğin eve gelen tamirci, işyerine gelen müşteri, gişe memuru, öğretmenin bu alanımıza girmesine izin verilmektedir. Bu alanlardan birine yukarıdan bakmak, baskınlık etkisi yaratmaktadır. Ofislerdeki çalışma masalarının büyüklüğü bu mesafeyi artırıp azaltma özelliği taşımaktadır. Makam arttıkça masa büyümekte dolayısıyla baskınlık etkisi de artmaktadır. Bu mesafeler el sıkışmayı bile önlemektedir. Masanın sahibi el sıkışmak istiyorsa masanın ardından çıkması gerekir. Bu tür mesafe oyunları/hileleri kişilerin otoritelerini daha fazla hissettirmektedir.

Yukarıdaki tanım ve örneklerden de yola çıkılarak sosyal mesafenin yalnızca amaçsal ya da fonksiyonel anlamlarından öte konumsal, makamsal veya otorite oluşturmak gibi anlamları da içerdiği görülmektedir. Gerçek şu ki, Kovid-19 pandemisinin gündeme gelmesi ile yeniden gündem olan sosyal mesafe kavramı bu kullanılagelen anlamlarından farklı manada kullanılmaya başlanmıştır. Hemen her gün sözü duyulan ya da sosyal mecralardan okunan sosyal mesafe kavramı fonksiyonel amacından farklı bir amaca bürünmüş kişinin kendi sağlığını koruması amaçlı korunması gereken bir mesafe halini almıştır.

Kovid-19 pandemisinin patlak vermesi ile birlikte, virüsün rüzgar ve bağıl nem koşullarında, aksırık, hapşurma ve öksürme ile askıya alınan mikro damlacıklar konveksiyon etkilerinden etkilendiğinden diğer bir insana 5 saniyeden daha kısa sürede bulaşma riski taşımakta olduğu bilgisi sıklıkla gündeme gelmektedir. Bu karmaşık ve belirsiz olan çevre koşulları ve çevresel havalandırma koşulları nedeni ile bulaş riskinden korunma amaçlı 1,83m'den (6 adım uzunluk) daha uzun bir sosyal mesafe dikkate alınmalıdır (Feng, vd., 2020: 105585). Dolayısıyla pandemiye kadar bilinen sosyal mesafe kavramı evrilmiş ve farklı bir alan aralığı gündeme gelmiştir. Bu alan, bilinen ve fonksiyonel amaçlı bir işi bitirmek, bir kişi ile görüşmek, bilgilenecek için kurulan ortalama 1,5-2 mlik mesafe alanından kişinin sağlık için kendisini koruması ve diğerlerine duyarlılık bağlamında diğerlerini kendinden koruması mesafesi olan 1,83 metreden uzun mesafe olarak yeniden tanımlanmıştır.

2. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, dünya literatürüne özellikle Kovid-19 pandemi dönemi ile evrilerek giren sosyal mesafe kavramının farklı anlam boyutlarını ve bu alanlarda yapılmış çalışmaların olgusal değerlendirmesini yapıp ulusal ve uluslararası literatürüne ışık tutmasını sağlamaktır. Dünyada Kovid-19 ve Sosyal Mesafe” yazınına analiz etmeye yönelik olan bu araştırmanın soruları, araştırmanın amaç ve öneminden hareketle şu şekilde oluşturulmuştur:

- Türkiye’de “Sosyal Mesafe” olgusu “Kovid-19” döneminde bilimsel yazında makale formatında ne yoğunlukla çalışılmıştır?
- Türkiye’de “Kovid-19 ve Sosyal Mesafe” olgusu bilimsel yazında makale formatında hangi temalar çerçevesinde ele alınmaktadır?
- Türkiye’de “Kovid-19 ve Sosyal Mesafe” olgusu ile ilgili akademik makalelerin niceliksel ve niteliksel analizi nasıl okumak mümkündür?

3. Araştırmanın Yöntemi

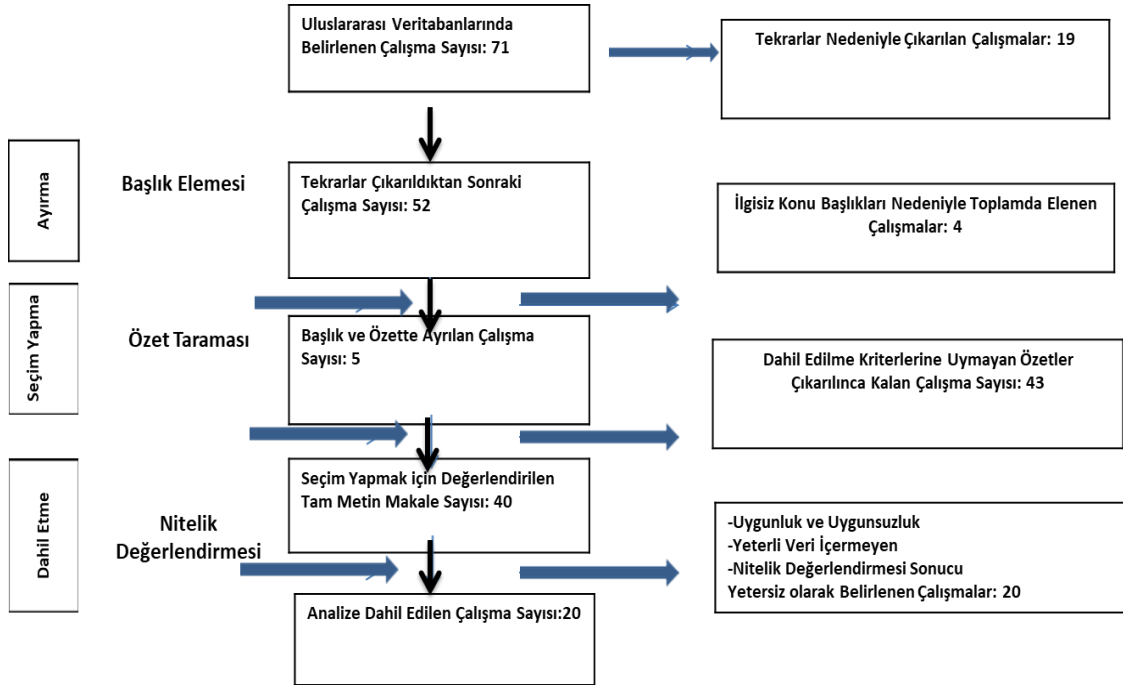
Araştırmanın yöntemi nitel yöntem olup uluslararası 5 farklı veritabanında taranarak farklı veritabanlarında bulunan tekrar çalışmalar, farklı dildeki çalışmalar, editöre mektup olarak yazılmış çalışmalar ve araştırması olmayan çalışmalar elenerek 19 sayıda makale çalışmasının araştırmaya dahil edilmesi ile oluşturulmuştur. Araştırma Mart- Kasım 2020 tarihlerinde Web of Science, Taylor & Francis Online, Science Direct, Scopus, Sage veritabanlarında başlık kısmında “Kovid-19” ve “Sosyal Mesafe” kavramları taranarak elde edilen 71 makaleden tekrarlar ve ilgisiz içerikler çıkarılarak 19 makale meta-mematik analize tabi tutulmuştur.

Araştırma verilerinin analizinde, meta-tematik analiz yönteminden yararlanılmıştır. Meta-tematik analiz -meta-thematic analysis-; belirlenmiş bir araştırma konusunda ulusal ve/veya uluslararası alanda nitel kapsamda yürütülmüş, doküman incelemesine dayalı toplanan araştırmalardaki verilerin ortak bir düzlemde ele alınarak yeniden tema ve kodlar şeklinde ifade edilmesi ve anlam kazandırılması olarak tanımlanabilmektedir (Batdı, 2019: 11).

Belge/doküman incelemesine dayalı, sözel/metinsel içerikli bir analiz süreci içeren meta-tematik analiz, tema ve kodlar oluşturularak çalışmaların nitel bulgularını birleştirme amacı taşımaktadır. Başka bir anlatımla, meta-tematik analiz, herhangi bir konuda taranan nitel boyutlu çalışmaların araştırmacının bakış açısıyla incelenerek kapsamlı ve genel nitelikli bulgulara ulaşılmasını içermektedir (Batdı, 2017).

4. Veri Toplama Süreci ve Analizi

Araştırma, Mart-Kasım 2020 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Verilerin toplanmasında ve analizinde izlenen süreç, Şekil. 1.’de detaylı olarak açıklanmıştır. Bu bağlamda öncelikle uluslararası veri tabanları ‘Kovid-19 ve Sosyal Mesafe’ anahtar kelimesi uyarınca taranmıştır. Saptanan yayınlar; çeşitli kategorilere ayrılmıştır. Söz konusu yayınlardan, araştırmanın odağını oluşturması nedeniyle makaleler seçilmiştir. Araştırma verilerine ilişkin bir diğer hareket noktası, veri tabanlarındaki tekrar eden çalışmalar, basım öncesi okuma aşamasında olan makaleler, editöre mektup şeklinde yazılmış raporlar ve İngilizceden farklı bir dilde yazılmış makalelerin kapsam dışı bırakılmasıdır.

Şekil 1. Veri Toplama İşlem ve Süreç Diyagramı

Kaynak: (Karaçam, 2013: 26-33); (Batdı, 2019: 25)

5. Araştırma Bulgularının Değerlendirilmesi

Araştırma; Mart- Kasım 2020 tarihlerinde uluslararası veri tabanları üzerinden gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda Web of Science, Science Direct, Sage ve Springer Link veritabanlarında 'Kovid-19 ve Sosyal Mesafe' kelimesi taranmış ve bu kelimeyi başlıklarında konu eden makaleler saptanmıştır. Mart-Kasım 2020 tarihinde gerçekleştirilen tarama kapsamında, 19 makale bulgulanmıştır. Söz konusu makaleler, tarih sırasına göre derlenerek 'yazar', 'başlık', 'yıl', 'dergi', 'dergi türü', 'makale türü', 'dil', 'sayfa sayısı', 'konu' ve 'ele alış tarzı', "veritabanı" gibi kategoriler uyarınca tablolaştırılmıştır. Kategoriler, araştırmacı tarafından bizzat oluşturulmuştur.

Tablo 1. Ulusal Veri Tabanlarında Yer Alan Dergilerde Yayımlanmış Sosyal Mesafe ile İlgili Makaleler ve Tematik Özellikleri

Yazar	Başlık	Yıl	Dergi	Makale Türü	Dil	Sayfa Sayısı	Konu	Ele Alış Tarzı	Veritabanı
Benjamin Oosterhoff& Cara A. Palmer, &Jenna Wilson, &Natalie Shook	Adolescents' Motivations to Engage in Social Distancing during the COVID-19 Pandemic: Associations with Mental and Social Health	2020 (Ağustos)	Journal of Adolescent Health	Araştırma	İngilizce	179-185	Yetişkin Motivasyonu	Durum Tespiti	Web of Science
Michele Carlo Schiavi, Vincenzo Spina, Marzio Angelo Zullo, Vanessa Colagiovanni	Love in the Time of COVID-19: Sexual Function and Quality of Life Analysis During the Social Distancing Measures in a Group of Italian Reproductive-Age Women	2020 (Ağustos)	Journal of Sexual Medicine	Araştırma	İngilizce	1407-1413	Aşk ve yakın ilişkiler	Ön test son test durum tespiti	Web of Science

Pai Liu, Payton Beeler and Rajan K. Chakrabarty	Dynamic interplay between social distancing duration and intensity in reducing COVID-19 US hospitalizations: A "law of diminishing returns	2020 (Temmuz)	Chaos 30	Araştırma	İngilizce	071102	Medikal çalışma	Sistematik yöntem	Web of Science
Pakinam I. N. Mostafa & Amira Aly Hegazy	Dermatological consultations in the COVID-19 era: is teledermatology the key to social distancing? An Egyptian experience	2020 (Haziran)	Journal of Dermatological Treatment	Araştırma	İngilizce	1-7	Sağlık ve yönetim	Kesitsel gözlem çalışması	Web of Science
Alexandra Teslya, Thi Mui PhamID, Noortje G. GodijkID Mirjam E. KretzschmarID	Impact of self-imposed prevention measures and short-term government-imposed social distancing on mitigating and delaying a COVID-19 epidemic: A modelling study	2020 (Mart)	Plos Medicine	Araştırma	İngilizce	1-21	Sağlık ve yönetim	Deterministik bir iletim modeli	Web of Science
Imad A. Moosa	The effectiveness of social distancing in containing Covid-19	2020 (Temmuz)	Applied Economics	Araştırma	İngilizce	1-15	Ekonomi ve sosyal mesafe	İstatistiksel bir analiz	Web of Science
Yu Feng	Influence of wind and relative humidity on the social distancing effectiveness to prevent COVID-19 airborne transmission: A numerical study	2020 (Eylül)	Journal of Aerosol Science	Araştırma	İngilizce	105585	Rüzgar ve Covid-in hava yolu bulaşı	Nümeratik çalışma	Science Direct
Tran Phuoc Bao Thu	Effect of the social distancing measures on the spread of COVID-19 in 10 highly infected countries	2020 (Kasım)	Science of the Total Environment	Araştırma	İngilizce	140430	Sosyal mesafenin pandemi yayılımına etkisi	Veri analizi	Science Direct
Dipo Aldila, Sarbaz H.A. Khoshnaw, Egi Safitri, Yusril Rais Anwar, Aanisah R.Q. Bakry, Brenda M. Samiadji	A mathematical study on the spread of COVID-19 considering social distancing and rapid assessment: The case of Jakarta, Indonesia	2020 (Ekim)	Chaos, Solitons and Fractals	Araştırma	İngilizce	110042	Covid-19 yayılımının sayısal çalışması	Hızlı test	Science Direct
Antonio Olivera-La Rosaa, Erick G. Chuquichambib, Gordon P.D. Ingramc	Keep your (social) distance: Pathogen concerns and social perception in the time of COVID-19	2020 (Kasım)	Personality and Individual Differences	Araştırma	İngilizce	110200	Sosyal algı	Durum tespiti	Science Direct
Petrônio C.L. Silva, Paulo V.C. Batista, Hélder S. Lima, Marcos A. Alves, Frederico G. Guimarães Rodrigo C.P. Silva	COVID-ABS: An agent-based model of COVID-19 epidemic to simulate health and economic effects of social distancing interventions	2020 (Ekim)	Chaos, Solitons and Fractals	Araştırma	İngilizce	110088	Sağlık ve ekonomi sektörüne etki	Model önerisi	Science Direct
Chanjuan Suna,b, Zhiqiang Zhai (John)	The efficacy of social distance and ventilation effectiveness in	2020 (Kasım)	Sustainable Cities and Society	Araştırma	İngilizce	102390	Havalandırma etkisi	Riley model önerisi	Science Direct

	preventing COVID-19 transmission								
Emmanuel Komla Junior Dzisi ve Oscar Akunor Dei	Adherence to social distancing and wearing of masks within public transportation during the COVID 19 pandemic	2020 (Eylül)	Transportation Research Interdisciplinary Perspectives	Araştırma	İngilizce	100191	Ulaşım sektörü	Durum Tespiti	Science Direct
Shiv Dutt Gupta, Rohit Jain and Sunil Bhatnagar	COVID-19 Pandemic in Rajasthan: Mathematical Modelling and Social Distancing	2020 (Ağustos)	Journal of Health Management	Araştırma	İngilizce	129-137	Matematik modeli	Matematiksel bir model	Sage
Neel Naik, Robert Alan Finkelstein, Joy Howell, Kapil Rajwani, and Kevin Ching	Telesimulation for COVID-19 Ventilator Management Training With Social-Distancing Restrictions During the Coronavirus Pandemic	2020 (Mayıs)	Simulation & Gaming	Araştırma	İngilizce	571-577	Simulasyon	Ventilatör eğitimi	Sage
Julia Katila Tampere University, Finland Yumei Gan The Chinese University of Hong Kong, China Marjorie H Goodwin	Interaction rituals and 'social distancing': New haptic trajectories and touching from a distance in the time of COVID-19	2020 (Haziran)	Discourse Studies	Araştırma	İngilizce	418-440	Etkileşim ritüelleri ve sosyal mesafe	Self-ethnography verileri	Sage
Lakshmi Lingam and Rahul Suresh Sapkal	COVID-19, Physical Distancing and Social Inequalities: Are We all Really in this Together?	2020 (Temmuz)	The International Journal of Community and Social Development	Araştırma	İngilizce	173-190	Fiziksel Mesafe ve Sosyal Eşitsizlikler	Anket	Sage
Zoltán Vokó & János György Pitter	The effect of social distance measures on COVID-19 epidemics in Europe: an interrupted time series analysis	2020 (Haziran)	GeroScience	Araştırma	İngilizce	1075–1082	Sosyal mesafenin kesintili zaman serisi analizi ile ölçülmesi	Kesintili Zaman serisi analizi	Springer Link
Atika Qazi Javaria Qazi, Khulla Naseer Muhammad Zeeshan Glenn Hardaker Jaafar Zubairu Maitama Khalid Haruna	Analyzing situational awareness through public opinion to predict adoption of social distancing amid pandemic COVID-19	2020 (Nisan)	J Med Virol	Araştırma	İngilizce	849-855	Sağlık Sektörü	Anket	Springer Link

Tablo. 1.'de sunulan araştırma bulguları genel olarak değerlendirildiğinde dünyada Kovid-19 pandemisi döneminde sosyal mesafe ile ilgili yayımlanan ilk bilimsel makalelerin 2020 Mart ayında yayımlandığı görülmektedir. Bu bağlamda sosyal mesafe kavramının 2020 Mart ayından itibaren bilimsel yazında Kovid-19 ile birlikte yeniden gündem olduğunu ifade etmek mümkündür. Özellikle 2020'nin Mart-Kasım ayları arasında yayımlanan 19 makale ile birlikte sosyal mesafe kavramı uluslararası bilimsel yazında yoğun çalışılan bir alan olarak karşımıza çıkmaktadır.

Oosterhoff vd. (2020)'de ele aldığı çalışma web of science veri tabanında yer almakta olup araştırma makalesi 7 sayfadan oluşmaktadır. Bu çalışma genç adölesanların Kovid-19 döneminde mental ve sosyal sağlıklarını korumak için sosyal

mesafe ile imtihanları ve ne şekilde motivasyon sağladıkları ele alınmaktadır. Bu çalışmada Kovid-19 salgını sırasında enfeksiyonun yayılmasını azaltmak, bireylerin sosyal olarak uzaklaşmaları için neler yapılabileceği üzerinde durulmaktadır. Gençlerin sosyal olarak ne ölçüde uzaklaştığı, sosyal mesafelerinin altında hangi motivasyonların yattığı ve bu motivasyonların sosyal mesafenin miktarı, akıl sağlığı ve sosyal sağlıkla nasıl bağlantılı olduğu hakkında çok az şey bilinmektedir. Bu sebeple çalışmada Abd'ye her ülkeden gelmiş geniş bir ergen örneklemini kullanan çalışmada ergenlerin sosyal mesafeye yönelik motivasyonları, sosyal mesafeye katılımları ve zihinsel ve sosyal sağlıkları incelenmektedir. Web of Science veritabanından çekilmiş olan bu makale 6 sayfadan oluşmaktadır ve ergenlerin kendi sağlıklarını koruma yönündeki motivasyonlarını ele almaktadır.

Schiavi vd. (2020)'de ele aldığı çalışma web of science veri tabanında yer almakta olup araştırma makalesi 6 sayfadan oluşmaktadır. Çalışmada Kovid-19 pandemisinin neden olduğu sosyal mesafe önlemlerinin etkisi değerlendirilmektedir. Çalışmada cinsel patnerleriyle yaşayan enfekte olmadan sağlıklı bir cinsel yaşam kalitesi sürebilmek için sosyal mesafe ölçümü ile ilgili bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Çalışma 89 İtalyan grup arasında 4 hafta ara ile ön test son test anket çalışması ile gerçekleştirilmiştir.

Liu vd. (2020)'de ele aldığı çalışma web of science veri tabanında yer almakta olup araştırma makalesi 11 sayfadan oluşmaktadır. Çalışmada sosyal mesafe süresinin ve yoğunluğunun hastaneye yatışı sırasında arz-talep oranını düşürmedeki önemini vurgulamaya ve durumu ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. ABD'de hiç Kovid-19'a maruz kalmamış, maruz kalmış, enfekte ve iyileşmiş dinamikler üzerinde yaşa göre sınıflandırılmış hastalık bulaşabilirliği olası, asemptomatik ve/veya test edilmemiş kişiler üzerinde sosyal mesafenin hastalık ilerlemesi üzerindeki etkinin büyük olduğunu salgının erken aşamasında sosyal mesafenin önemini araştırmışlardır. Çalışma sistematik analiz çalışmasından oluşmaktadır.

Mostafa ve Hegazy (2020)'de ele aldığı çalışma web of science veri tabanında yer almakta olup araştırma makalesi 7 sayfadan oluşmaktadır. Çalışmada yüz yüze konsültasyonun azaltılması gerekmesine karşın enfeksiyon riskini azaltmak için dermatolojik hizmetler eylem halinde sürdürülmeli ve çözüm yolu olarak tele dermatoloji hizmeti önerilmiştir. Kesitsel bir gözlem çalışması yapılarak eşzamanlı ve eşzamansız teledermatoloji modelleri kullanılmıştır.

Tesly vd. (2020) çalışması web of science veri tabanında yer almakta olup araştırma makalesi 21 sayfadan oluşmaktadır. Bu çalışmanın amacı, bireysel ve karşılıklı etkiyi karşılaştırmaktır. Kişinin kendi kendine empoze ettiği önleme tedbirleri ile kısa vadeli hükümet tarafından empoze edilen sosyal mesafe kurallarının Kovid-19 salgını hafifletme, geciktirme ya da önlemedeki yeri ve öneminden söz edilmektedir. Çalışmada deterministik bölmeli bir iletim modeli geliştirilmiştir.

Moosa (2020)'nin çalışması web of science veri tabanında yer almakta olup araştırma makalesi 15 sayfadan oluşmaktadır. Bu çalışmanın amacı hükümetin dayattığı sosyal önlemlerin rolüne vurgu yapan 10 ülke arasında mesafe (kilitlenme vb.)nin rolü ve önemini araştırmaktır. Sonuçlar, sosyal mesafenin etkili olmasına rağmen hükümet önlemlerinin etkili olduğunu göstermektedir. Hükümet önlemlerinin etkisinin, sosyal mesafenin kişisel etkisinden ayırmak güçtür. İsveç deneyimi, sosyal mesafenin kişisel bir girişim olduğunu göstermektedir.

Feng vd. (2020)'nin çalışması science direct veri tabanında yer almakta olup araştırma makalesi 19 sayfadan oluşmaktadır. Enfekte bir insan öksürdüğünde veya hapşırduğunda oluşan damlacıklar hızla etrafa yayılmaktadır. Buna göre, 1,83 m (6 fit) sosyal uzaklaşma, hastalığın insanlar arasında yayılmasını azaltmak için tavsiye edilmektedir. Bu durum insanların etrafından hava sirkülasyonunun olmadığı varsayımına dayanmaktadır. İyi havalandırılmamış bir ortam rüzgarının ve bağıl nemin Sars-CoV-2 yüklü damlacıklara neden olup olmayacağı havada daha uzağa ulaşım ve mevcut sosyal uzaklaşma politikasını yetersiz kılmaktadır. Bu çalışmada havalandırmanın ve sosyal mesafenin Covid-19 virüsünü bulaştırma yayma hızı araştırılmıştır.

Thu vd. (2020)'nin çalışması science direct veri tabanında yer almakta olup araştırma makalesi 8 sayfadan oluşmaktadır. Bu çalışma, sosyal uzaklaşmanın ilan edilmesinin etkisini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu çalışma 10 yüksek derecede enfekte oranı olan ülkelerde Kovid-19'un yayılmasına ilişkin önlemlere odaklanmaktadır. En yüksek derecede enfekte olan 10 ülkede doğrulanmış vaka ve ölüm oranları ABD, İspanya, İtalya, İngiltere, Fransa, Almanya, Rusya, Türkiye, İran ve Çin ve bu ülkelerin pandemisine verilen yanıt 11 Ocak-2 Mayıs 2020 dönemi sosyal mesafe önlemleri ile istatistiksel verilen arasındaki ilişkiler Covid-19'un doğrulanmış vakaları ve ölümleri sosyal medyanın etkinliğini açıklamak için analiz edilmiştir.

Aldila vd. (2020)'nin çalışması science direct veri tabanında yer almakta olup araştırma makalesi 14 sayfadan oluşmaktadır. Bu çalışma, Kovid-19'un özellikle Endonezya'nın Jakarta kentinde yayılmasını kontrol etmede hızlı test ve sosyal mesafenin etkilerini araştırmaktır. Asemptomatik bireyler göz önünde bulundurularak modifiye edilmiş duyarlı maruz kalmış enfeksiyöz iyileşmiş kompartman modeli formüle etmektedir. Hızlı test, popülasyonda asemptomatik enfekte bireylerin varlığını izlemeye yöneliktir.

La-Rosaa vd. (2020)'nin çalışması science direct veri tabanında yer almakta olup araştırma makalesi 7 sayfadan oluşmaktadır. Bu çalışma önceki çalışmaların aksine patojen öğrenme duyarlılığı ve sosyal kaygıdaki bireysel farklılıkların özellikle patojen ipuçlarından kaçınma davranışı ve sosyal belirsizlik için azaltılmış tolerans üzerine yapılmakta iken şimdi bunun tersine genelleştirilmiş sosyal güven, yaklaşım davranışı ve sosyal belirsizliğe daha büyük bir hoşgörü ile ilişkili çalışmalardır. Kovid-19 küresel pandemi bağlamında bu tahminleri test edebilmek için çevrimiçi bir çalışma gerçekleştirilmiştir.

Silva vd. (2020)'nin çalışması science direct veri tabanında yer almakta olup araştırma makalesi 15 sayfadan oluşmaktadır. Makalede insanları, işletmeleri ve hükümeti taklit eden bir araçlar topluluğu kullanarak pandemik dinamikleri simüle etmeyi amaçlayan yeni bir SEIR (Duyarlı-Maruz-Enfekte-İyileştirilmiş) ajan tabanlı model olan Kovid-ABS'yi önerilmektedir. Değişen epidemiyolojik ve ekonomik etkileri olan yedi farklı sosyal mesafe müdahalesi senaryosu analiz edilmiştir: (1) hiçbir şey yapmama, (2) kilitleme, (3) koşullu kilitleme, (4) dikey izolasyon, (5) kısmi izolasyon, (6) kullanım yüz maskeleri ve (7) sosyal izolasyona% 50 yapılaşma ile birlikte yüz maskelerinin kullanılması senaryoları analiz edilmiştir.

Sun vd. (2020)'nin çalışması science direct veri tabanında yer almakta olup araştırma makalesi 10 sayfadan oluşmaktadır. Makalede popüler ve mükemmel karıştırma tabanlı Wells'e iki yeni endeks ortaya atmaktadır. Havadaki virüsle ilgili enfeksiyon olasılığını tahmin etmek için Riley modeli sunulmuştur. - tutmanın altında yatan nedenler yeterli sosyal mesafe ve alan havalandırması. Mesafe endeksi Pd, üzerinde teorik analiz ile elde edilebilmektedir. İnsan solunum aktivitelerinden damlacık dağılımı ve bulaşması ve Ez indeksinin temsil ettiği havalandırma indeksi bir mahaldeki sisteme bağlı hava dağıtım verimliliğini ölçmektedir.

Dzisi ve Dei (2020)'nin çalışması science direct veritabanında yer almakta ve 6 sayfadan oluşan bir araştırma makalesidir. Bu makale temelde Gana'daki ilk iki Kovid-19 vakasının 12 Mart 2020'de kaydedilmesi ile birlikte hükümet tarafından verilen fiziksel direktifler sonucu fiziksel uzaklaşma ve hastalığın toplumda yayılmasını engellemek için yüz maskelerinin kullanılmaya başlanması ve ulaşım sistemleri içerisinde halk göz önüne alındığında nakliye, iletim için yüksek riskli bir ortam olarak tanımlanmıştır. Taşıtı kullanıcı ve operatörü belirlemek ilgi çekici olmuştur. Risk seviyesinin bir ölçüsü olarak dönem boyunca toplu taşıma operasyonları için yönergeler uyum sağlanmıştır. Yol kenarı 850'den fazla paratransit otobüsü için gözlemci araştırması Büyük Kuması'deki yollar için sağlanmıştır. Fiziki mesafeye ilişkin politikaya uyum sağlanmıştır. Bu mesafeler Bakanlık yönergeleri kullanarak belirlenmiştir. Yüz maskeleri ile ilgili politikaya uyum araştırmacılar tarafından bizzat belirlenmiştir. Gana'da politikanın yönergeleri ile halkın yaptığı arasında durum tespiti yapmaya çalışılmıştır.

Gupta vd. (2020)'nin çalışması sage veri tabanında yer almakta ve 9 sayfa uzunluğunda olan bir araştırma makalesidir. Bu makalede, Rajasthan eyaletinde 19 pandemi, vaka sayısını, pandeminin ilerleyişini ve süresini tahmin etmek için Kovid'in matematiksel bir modeli olan SEIAR-SD modelinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Naik vd. (2020)'nin çalışması sage veri tabanında yer almakta ve 7 sayfa uzunluğunda olan bir araştırma makalesidir. Bu makalede, 2020'nin başlarında, yeni koronavirüs pandemisi toplulukları zorlamıştır özellikle karantina durumunda. Mezun tıp eğitim faaliyetleri de asistan ve hekim arkadaşları olarak askıya alınmıştır. Kritik hasta bakım hizmetlerini destekleyebilmek için yeniden devreye alınmıştır. Bu bağlamda öğretmek için iki parçalı hibrit telesimülasyon modelini geliştirmişlerdir. Fiziksel olarak Kovid-19 ventilatör yönetim stratejilerini bir grup öğrenci ve bir eğitmen olmak üzere birbirinde ayrılmıştır. Ventilatör konusunda sınırlı deneyime sahip YBÜ dışındaki sağlık hizmeti sağlayıcılarının YBÜ düzeyinde Kovid-19 enfeksiyonunu yönetmek için yönetim yeniden koşullandırılmaktadır.

Katila vd. (2020)'nin çalışması sage veri tabanında yer almakta ve 23 sayfa uzunluğunda olan bir araştırma makalesidir. Bu makalede Sosyal bilimlerde yapılan önceki araştırmalar, dokunsal etkileşim ritüellerinin, sosyal ilişkileri sürdürmek adına önemli olduğu bununla birlikte, koronavirüs (Kovid-19) salgını sırasında "sosyal Hastalığın yayılmasını önlemek için "mesafe" teşvik edildiği vurgulanmaktadır. Self-ethnography verilerinden yararlanma kamuya açık kaynakların yanı sıra, bu çalışmada bazı yeni, yerel olarak koronavirüs zamanında etkileşim ritüellerini gerçekleştirmek için dokunsal yörüngeler üzerinde görüşülmüştür.

Lingam ve Sapkal (2020)'nin çalışması sage veri tabanında yer almakta ve 18 sayfa uzunluğundadır. Bu makalede önerilen fiziksel ortamın fizibilitesini incelemeye çalışmaktadır. Hindistan'dan ulusal düzeydeki bir örneklemeden alınan verileri kullanarak fiziksel mesafe önerilmektedir. Su, tuvalet, elektrik, cep telefonu gibi parametrelere ilişkin veriler yardımıyla ve 75. ve 76. Ulusal Örnek Anket Turlarından istihdam sağlayarak 2017–2018 arasında Fiziksel Mesafeye Hazırlık Endeksi oluşturulmuştur.

Voko ve Pitter (2020)'nin çalışması springer link veri tabanında yer almakta ve 7 sayfa uzunluğundadır. Bu makalede eş görülmemiş "evde kalma" ulusal politikalarının uygulanmasının ardından, Kovid-19 salgını kısa süre önce Avrupa'da azalmaya başladığından söz edilmiştir. Araştırmanın amacı, her Avrupa ülkesinde Kovid-19 salgınının akışındaki değişim noktasını karakterize etmek ve sosyal mesafe seviyesinin ulusal salgınlarda gözlemlenen düşüşle ilişkisini

değerlendirmektir. Kesintili zaman serisi analizleri 28 Avrupa ülkesinde yapılmıştır. Sosyal mesafe endeksi, Google Topluluk Hareketlilik Raporlarına göre hesaplanmıştır. Değişiklik noktaları eşik regresyonu ile tahmin edilmiş, ulusal bulgular Poisson regresyonu ile analiz edilmiştir ve sosyal mesafenin karma etkiler Poisson regresyon modelindeki etkisi ile analiz edilmiştir. Bulgular 28 Avrupa ülkesindeki en olası değişim noktalarını belirlemiştir.

Quazi vd. (2020)'nin çalışması springer link veri tabanında yer almakta ve 6 sayfa uzunluğundadır. Bu makalede Bu çalışmada, sosyal uzaklık gibi sağlığı koruyucu davranışları benimsemek için bilgi kaynaklarının (resmi ve gayri resmi) halkın durumsal farkındalığı üzerindeki etkisi değerlendirilmiştir. Bu amaçla anket çalışması yapılmıştır. Önerilen hipotez, sosyal mesafe uygulamalarının benimsenmesinin, bilgi kaynakları tarafından elde edilen durumsal farkındalığın bir sonucu olduğunu öne sürmektedir.

Sonuç ve Değerlendirme

Sosyal mesafe, en yalın ifadeyle kişinin kendisi ile diğerleri arasına bir ya da birkaç metrelik aralık koymasındır. Çağcıl dünyanın en ilgi çeken ve en tartışılan kavramlarından biri olan sosyal mesafe kavramı, önceleri mahrem alan, kişisel alan, sosyal alan ve genel alan/ortak alan şeklinde kişilerin birbirlerine olan yakınlığı ve uzaklığı ile kişilerarası iletişim alanının özellikle sözsüz iletişim beden dili alt alanında yer bulmakta iken Covid-19 pandemisi ile birlikte daha farklı ve özgün bir anlam bulmaktadır. Bu çalışmada Dünya'da/uluslararası literatürde yayınlanan akademik nitelikli makaleler üzerinden incelenmiştir. Araştırmanın verileri, uluslararası veri tabanlarında yayınlanan akademik makalelerden toplanmıştır. Bu bağlamda araştırmanın kısıtını sosyal mesafeyi konu alan akademik nitelikli diğer yayınlar -kitaplar, sempozyum metinleri, tezler vb.- ve akademik nitelikli olmayan yayınlar -gazete ve dergi yazıları, sosyal medya paylaşımları vb.- oluşturmaktadır.

Araştırmada elde edilen bulgular, literatür taramasına koşutluk arz etmektedir. Bu bağlamda literatür bilgileri ve araştırma bulguları sosyal mesafe tanımı, kapsamı ve disiplinlerarası niteliği gibi konular temelinde benzeşmektedir. Araştırma bulgularının genel değerlendirilmesinde en dikkat çeken veri, Türkiye'de sosyal mesafe akademik alanyazında genç bir olgu olduğu ve henüz yeterince çalışılmadığıdır. Bu bağlamda Türkiye'de sosyal mesafe ile ilgili yayınlanan ilk akademik makale olsa da Covid-19 pandemisi Amerika ve Avrupa ülkelerine göre Türkiye'ye geç gelmesi durumundan ötürü sosyal mesafe ve Covid-19 ile ilgili pandemi dönemine denk gelen bir çalışma yapılmamıştır. Bu çalışma uluslararası sosyal mesafe alanyazında en çok hangi temalarda çalışıldığını ve Covid-19 pandemisi döneminde sosyal mesafeye yönelik hangi durum çalışmaları yapıldığını ortaya koymaktadır.

Araştırma bulguları kapsamında Dünya'da yayınlanan sosyal mesafe temalı bilimsel makalelerin zamana göre dağılımlarına göz atıldığında, sosyal mesafe alanyazında Covid-19 pandemisinin ilk önce Aralık 2019 tarihi civarında Çin'in Wuhan kentinde tespit edilmesinden dolayı konu ile ilgili ilk çalışmalar Çin'de yapılmıştır. Akabinde diğer yayılan ülkeler konu ile ilgili araştırma yapmaya başlamıştır. 1 tane mart, 1 tane nisan, 1 tane mayıs ayında çalışma yapılmıştır. Bahar aylarında sayı az iken yaz ayları olan haziran, temmuz, ağustos aylarında 3'er tane bu alanda çalışma yapıldığı görülmektedir. Eylül ve Ekim aylarında 2 tane çalışma yapılırken Kasım ayında yeniden yaz aylarında bu alanda araştırma yapılan sayı olan 3 sayısına ulaşıldığı görülmektedir. Yakın tarihli yapılan çalışmalar şu an için önemli bir veri ortaya koymamaktadır. Ancak yıllar geçtikçe bu konu üzerinde yapılacak olan kronolojik veri çalışmaları önemli bir veri sunabilir.

Araştırma kapsamında Journal of Adolescent Health, Journal of Sexual Medicine, Chaos 30, Journal of Dermatological Treatment, Plos Medicine, Applied Economics, Journal of Aerosol Science, Science of the Total Environment, Chaos, Solitons and Fractals, Personality and Individual Differences, Chaos, Solitons and Fractals, Sustainable Cities and Society, Transportation Research Interdisciplinary Perspectives, Journal of Health Management, Simulation & Gaming, Discourse Studies, The International Journal of Community and Social Development, GeroScience, J Med Virol olmak üzere başta sağlık alanında olmak üzere, ekonomi, kişilik ve bireysel farklılıklar (psikoloji), sürdürülebilir şehirler ve topluluk, sağlık yönetimi, ulaşım araştırmaları disiplinlerarası yaklaşımlar, söylem çalışmaları, topluluk ve sosyal gelişim olmak üzere çeşitli kurum ve kuruluşlara ait akademik dergilerde de, sosyal mesafe temalı makalelerin yayınlandığı saptanmıştır.

Makalelerin yayınlandıkları dergiler, kapsamaları açısından incelendiğinde ise büyük oranda uluslararası nitelikli, hakemli ve alan indeksli oldukları görülebilmektedir. Bu bağlamda araştırmanın örneklemini oluşturan yirmi beş derginin hepsi, uluslararası hakemli dergi statüsündedir. Araştırmaya dahil olan makaleler, yazar sayısı açısından incelendiğinde, tek yazarlı makalelerin ve ortak yazarlı makalelerin olduğu görülebilmektedir. Bu bağlamda 2 makale, tek yazarlıdır. Ortak yazarlı makalelerden on yedi tanesi, iki yazar üstü kişi tarafından kaleme alınmıştır.

Araştırma kapsamında uluslararası olarak yayımlanan sosyal mesafe temalı bilimsel makalelerin büyük oranda araştırma makalesi niteliğinde oldukları bulgulanmıştır. Araştırmaya dahil olan on dokuz makalenin hepsi araştırma makalesidir. Makalelerin dili incelendiğinde ise, İngilizce olarak yazıldığı görülmektedir.

Araştırma bulgularından hareketle Dünya’da yayınlanan sosyal mesafe temalı bilimsel makalelerin neredeyse tamamına yakının araştırma makalesi olduklarını ifade etmek mümkündür. Bilindiği üzere akademik makaleler; ‘araştırma makalesi’, ‘derleme makalesi’, ‘çeviri makale’ ve ‘kitap incelemesi’ şeklinde kaleme alınabilmektedir. Araştırma bulgularının söz konusu kategori uyarınca sayısal dağılımına bakıldığında on dokuz makalenin hepsinin araştırma makalesi olduğu saptanmıştır. Araştırma bulgularından bir diğeri, makalelerin sayfa sayıları ile ilgilidir. Bu bağlamda araştırmaya dahil olan makalelerin en az 6 ve en fazla 23 sayfa aralıklarında oldukları saptanmıştır.

Araştırma bulgularının bir diğeri ise, makalelerin konularına ilişkindir. Araştırma kapsamındaki makalelerin yoğunlukla sağlık ve sağlık yönetimi temasına odaklandıkları tespit edilmiştir. Bu bağlamda bulgularan makaleler, sosyal mesafenin sağlık teması çerçevesinde sağlık yönetimi ve sürdürülebilirlik& toplum sağlığı alt temalarında konu etmişlerdir. Sağlık temasını, ekonomi ve insan davranışı & kişilik (psikoloji) teması izlemektedir. Araştırma bulguları uyarınca sosyal mesafenin, psikolojik niteliğinin de sıkça konu edildiği saptanmıştır. Özellikle yakın ilişkiler, aşkın sosyal mesafe ile imtihanı ve yönetimi üzerine değinildiği görülmektedir. Sosyal mesafe ve bu temaların yanı sıra ulaşım & taşımacılık, dil ve söylem, simülasyon ve oyun gibi temaların da ele alındığı görülmektedir.

Araştırma kapsamında bulgularan makalelerin sosyal mesafeyi, çalışmanın kavramsal altyapı bölümüne koşut olarak tanımladıkları ve ele aldıkları görülmüştür. Bu bağlamda sosyal mesafenin alanyazında da disiplinlerarası bir bakış açısıyla konu edildiğini, işlevsel bir olgu olarak görüldüğünü ve olumlandığını ifade etmek mümkündür. Moosa (2020) fiziksel mesafe olarak da adlandırılan sosyal mesafeyi, bir dizi farmasötik olmayan müdahale veya önlem amacı ile bulaşıcı bir yayılmayı önlemek için alınan önlem fiziksel mesafeyi koruyarak hastalık sayısını azaltmak için kurulan yakın teması kesmek şeklinde tanımlamıştır. Lingam ve Sapkal (2020) makalesinde sosyal mesafeyi, farmasötik olmayan bir enfeksiyon önleme ve kontrol müdahalesi olarak tanımlamıştır. Bir hastalıkla enfekte olanlar arasındaki teması önlemek / azaltmak için uygulanır şeklinde eklemiştir.

Tüm bu bulgular ve varılan sonuçlar doğrultusunda, ileriki çalışma ve araştırmalara yönelik aşağıdaki öneriler sunulmuştur:

- Araştırma verileri, uluslararası veri tabanları üzerinden elde edilmiştir. Sosyal mesafe kavramının, farklı kültürlerdeki görünümünün Türkiye’ye yansması, rol model olması, uygulamaların örnek şeklinde kullanılması ulusal veri tabanları üzerinden analiz edilerek yerel kültüre özgün çalışmalar yapılabilir.
- Araştırmanın verileri, akademik makaleler temel alınarak derlenmiştir. Çalışmanın örnekleme olarak kitaplar, sempozyum metinleri ve tezler gibi akademik nitelikli yayınlar ya da gazete ve dergi yazıları ile sosyal medya paylaşımları gibi akademik nitelikli olmayan yayınlar seçilerek farklı araştırmalar gerçekleştirilebilir.
- Sosyal mesafe kavramının, Türkçe ve farklı dillerdeki yeri araştırılarak kültürler arası karşılaştırmalar yapılabilir.

Kaynakça

- Akçay, E. (2013). *Külâhıma anlat*. İstanbul: Destek yayınevi.
- Aldila, D., Khoshnaw, S.H.A, Safitri, E., Anwar, Y.R., Bakry, A.R.Q. & Samiadji, B. M. (2020). A mathematical study on the spread of COVID-19 considering social distancing and rapid assessment: The case of Jakarta, Indonesia. *Chaos, solitons and fractals*, 139, 110042.
- Batdı, V. (2017). Smart board and academic achievement in terms of process of integrating technology into instruction: A study on the mca. *Croatian journal of education*. Vol: 19 (3): 763-801.
- Batdı, V. (2019). Meta-tematik analiz. (Edit.) Batdı, V. *Meta-tematik analiz örnek uygulamalar*. İstanbul: Anı yayıncılık.
- Dinçer, K. M. (2012). *İletişimin kalbi sözsüz iletişim becerileri*. Ankara: Nobel yayıncılık.
- Dzisi, E.K.J. & Dei, O. A., (2020). Adherence to social distancing and wearing of masks within public transportation during the Covid 19 pandemic. *Transportation research interdisciplinary perspectives*, 7, 100191.
- Feng, Y., Marchal, T., Sperry, T. & Yi, H. (2020). Influence of wind and relative humidity on the social distancing effectiveness to prevent covid-19 airborne transmission: A numerical study. *Journal of aerosol science*, 147, 105585.
- Gupta, S.D., Jain, R. & Bhatnagar, S. (2020). COVID-19 pandemic in Rajasthan: Mathematical modelling and social distancing. *Journal of health management*, 22(2), 129-137.
- Gürüz, D. & Eğinli, T.A. (2012). *Kişilerarası iletişim*. Ankara: Nobel yayıncılık.
- Karaçam, Z. (2013). Sistemik derleme metodolojisi: Sistemik derleme hazırlamak için bir rehber. *Dokuz eylül üniversitesi hemşirelik yüksek okul elektronik dergisi*. 6 (1):ss.26-33.

- Katila, J., Gan, Y. & Goodwin, M.H. (2020). Interaction rituals and 'social distancing': New haptic trajectories and touching from a distance in the time of covid-19. *Discourse studies*, 22(4), 418-440.
- Lingam, L. & Sapkal, R.S. (2020). COVID-19, Physical distancing and social inequalities: Are we all really in this together? *The International journal of community and social development*, 2 (2), 173-190.
- Liu, P., Beeler, P.& Chakrabarty, R.K. (2020). Dynamic interplay between social distancing duration and intensity in reducing COVID-19 US hospitalizations: A Law of diminishing returns. *Chaos* 30, 071102.
- Moosa, I.A. (2020). The effectiveness of social distancing in containing Covid-19. *Applied economics*, 1-15.
- Mostafa, P., I., N. & Hegazy, A., A. (2020). Dermatological consultations in The COVID-19 Era: Is tele dermatology the key to social distancing? An Egyptian experience. *Journal of dermatological treatment*, 1-7.
- Naik, N., Finkelstein, R.A., Howell, J., Rajwani, K. & Ching, K. (2020). Telesimulation for COVID-19 ventilator management training with social- distancing restrictions during the coronavirus pandemic. *Simulation & gaming*, 51(4), 571-577.
- Qazi, A., Qazi, J, Zeeshan, vd. (2020). Analyzing situational awareness through public opinion to predict adoption of social distancing amid pandemic COVID-19. *Journal of medical virology*, 92(7). 849-855.
- Oosterhoff, B., Palmer, C.A., Wilson, J.& Shook, N. (2020). Adolescents' motivations to engage in social distancing during the COVID-19 Pandemic: Associations with mental and social health. *Journal of Adolescent Health*, 67, 179-185.
- Phuoc, T.& Thu, B. (2020). Effect of the social distancing measures on the spread of COVID-19 in 10 highly infected countries. *Science of the total environment*, 742, 140430.
- Rosaa, A. O., Chuquichambib, E.G.& Ingramc, G.P.D. (2020). Keep your (social) distance: Pathogen concerns and social perception in the time of COVID-19, 166. *Personality and individual differences*, 110200.
- Schiavi, M. C., Spina, V., Zullo, M. A.& Colagiovanni, V. (2020). Love in the time of COVID-19: Sexual function and quality of life analysis during the social distancing measures in a group of Italian reproductive-age women. *Journal of Sexual Medicine*, 17, 1407-1413.
- Sung, K., Tao, C.-W.& Slevitch, L. (2020). Restaurant chain's corporate social responsibility messages on social networking sites: The role of social distance. *International journal of hospitality management*, 85, 102429.
- Silva, P.C.L., Batista, P.V.C., Lima, H.S., Alves, M.A., Guimarães, F.G.& Silva, R.C.P. (2020). COVID-ABS: An agent-based model of COVID-19 epidemic to simulate health and economic effects of social distancing interventions. *Chaos, solitons and fractals*, 139, 110088.
- Suna, C. & Zhai, Z. (2020). The efficacy of social distance and ventilation effectiveness in preventing COVID-19 transmission. *Sustainable cities and society*, 62, 102390.
- Teslya A, Pham TM, Godijk NG, Kretzschmar ME, Bootsma MCJ & Rozhnova G. (2020). Impact of self-imposed prevention measures and short-term government-imposed social distancing on mitigating and delaying a COVID-19 Epidemic: A modelling study. *Plos med*, 17(7): E1003166.
- Vokó, Z. & Pitter, J. G. (2020). The Effect of social distance measures on COVID-19 Epidemics in Europe: An interrupted time series analysis. *Geroscience*, 42, 1075- 1082.

Extended Abstract

Aim and Scope

The aim of the study is to provide the concept of social distance, which has evolved into the world literature especially with the Kovid-19 pandemic period, to make the different meaning dimensions of the concept of social distance and to make a factual evaluation of the studies in these areas and to shed light on the domestic and international literature. The questions of this research, which aims to analyze the literature of "Kovid-19 and Social Distance in the World", were formed as follows, based on the purpose and importance of the research:

- in Turkey "social distance" phenomenon "Kovid-19" has been studied intensively during the summer in what scientific article format?

- in Turkey "Kovid-19 and Social Distance" themes which are dealt with in the framework of the scientific literature in the case of an article format?

- In Turkey, "Kovid-19 and Social Distance" quantitative and qualitative analysis of academic articles about the phenomenon of how it is possible to read?

Methods

The method of the study is a qualitative method, and it was created by including 19 article studies by scanning in 5 different international databases, eliminating repetitive studies in different databases, studies in different languages, studies written as letters to the editor and studies without research. The research was conducted between March-April-May-June 2020 by removing repetitions and irrelevant contents from 71 articles obtained by scanning the concepts of "Kovid-19" and "Social Distance" in Web of Science, Taylor & Francis Online, Science Direct, Scopus, Sage databases. The article was subjected to meta-mematic analysis.

The research was carried out in March-April-May-June 2020. The process followed in data collection and analysis, Figure. It is explained in detail in the 1st. In this context, first of all, international databases were scanned in accordance with the keyword 'Kovid-19 and Social Distance'. Publications detected; divided into various categories. The articles were selected from these publications because they constitute the focus of the research. Another point of departure regarding research data is the exclusion of repetitive studies in databases, articles that are at the stage of pre-press reading, reports written in the form of letters to the editor, and articles written in a language other than English.

Research; It was carried out on international databases in March-April-May-June 2020. In this context, the word "Kovid-19 and Social Distance" was scanned in Web of Science, Science Direct, Sage and Springer Link databases and articles about this word in their titles were detected. 20 articles were found within the scope of the scan carried out in March-April-May-June 2020. The articles in question are compiled in chronological order by 'author', 'title', 'year', 'journal', 'journal type', 'article type', 'language', 'page count', 'subject' and 'address style', "database" are tabulated according to categories such as. Categories were created by the researcher himself.

Findings

Social distance, in the simplest terms, is a distance of one or a few meters between oneself and others. The concept of social distance, which is one of the most interesting and discussed concepts in the modern world, is located in the sub-field of interpersonal communication, especially non-verbal communication body language, with the proximity and distance of individuals to each other in the form of intimate space, personal space, social space and general area / common area. while it finds a different and unique meaning with the Kovid-19 pandemic. In this study, it has been examined through academic articles published in the world / international literature. The research data were collected from academic articles published in international databases. In this context, the limitation of the research is the other academic publications (books, symposium texts, theses, etc.) and non-academic publications-newspaper and magazine articles, social media posts, etc.

Conclusion

Within the scope of the research, Journal of Adolescent Health, Journal of Sexual Medicine, Chaos 30, Journal of Dermatological Treatment, Plos Medicine, Applied Economics, Journal of Aerosol Science, Science of the Total Environment, Chaos, Solitons and Fractals, Personality and Individual Differences, Chaos, Economics, mainly in the field of health, including Solitons and Fractals, Sustainable Cities and Society, Transportation Research Interdisciplinary Perspectives, Journal of Health Management, Simulation & Gaming, Discourse Studies, The International Journal of Community and Social Development, GeroScience, J Med Virol, Social distance-themed articles have been published in academic journals of various institutions and organizations, including personality and individual differences (psychology), sustainable cities and community, health management, transportation research, interdisciplinary approaches, discourse studies, community and social development.

Another of the research findings is related to the subjects of the articles. It was determined that the articles within the scope of the research mostly focused on the theme of health and health management. In this context, the articles found have focused on health management and sustainability & public health sub-themes within the framework of the health theme of social distance. The theme of health is followed by the theme of economy and human behavior & personality (psychology). According to the findings of the research, it was determined that the psychological nature of social distance was also frequently discussed. It is seen that especially close relationships, the test and management of love with social distance are mentioned. In addition to social distance and these themes, it is seen that themes such as transportation & transportation, language and discourse, simulation and game are also discussed.